

Kijk, een huis

Enkele dagen voor Kerstmis.
De meeste mensen versieren hun boom
en maken hun huisje gezellig.
Mirko en Milena niet.
Zij zijn samen met hun dochterje Jana
op de vlucht voor het leger.
Maar hun liefde voor elkaar maakt hen sterk ...

Die Keure wil het milieu beschermen. Daarom kiezen wij bewust voor papier dat afkomstig is uit verantwoord beheerde bossen. Dit boek is dan ook gedrukt op papier dat het FSC®-label draagt. Dat is het keurmerk van de Forest Stewardship Council.

Herdruk 2012-2013/893
ISBN 978 90 5958 792 2
K.B. D/2004/0147/191
NUR 191

Tekeningen: Klaartje Osselaer

Verantwoordelijke uitgever
die Keure
Kleine Pathoekeweg 3, 8000 Brugge
H.R. Brugge 12.225
© Copyright die Keure, Brugge

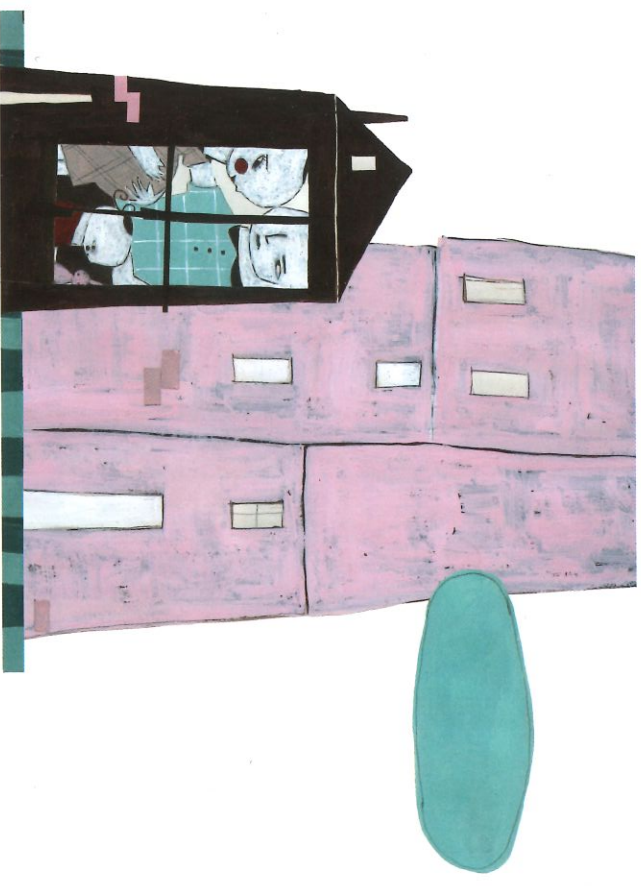
Niets uit deze uitgave mag vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. No part of this book may be reproduced in any form by print, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Thema 7 Onder dak

Karel Verleyen

Kijk, een huis

20 december

'We moeten het doen!', zei Mirko.

'Elke dag wordt het erger.'

Mijn broer is opgepakt en zit in de gevangenis.

Morgen kunnen de soldaten ook hier voor de deur staan. Ze hebben zijn huis doorzocht.

Ze hebben mijn brieven gevonden.'

Milena knikte en wreef over haar buik.

'Maar hoe moet het?

Het nieuwe kindje kan elke dag komen.

En Jana is nog zo klein.'

'Een vriend kan ons naar de grens brengen.

Daar moeten we ons redden.

Over de grens zijn we veilig.

Daarna is het twee dagen lopen.'

Milena begon zachtjes te huilen.

Ze keek om zich heen in het kleine huis.

Veel hadden ze niet, maar het was hun huis.

Mirko werkte voor een krant.

Die schreef de waarheid over de president.

Dat hij wreed was en zichzelf rijker maakte.

Dat hij onrechtvaardig was.

En die president vond dat niet prettig.

Mensen als Mirko werden midden in de nacht

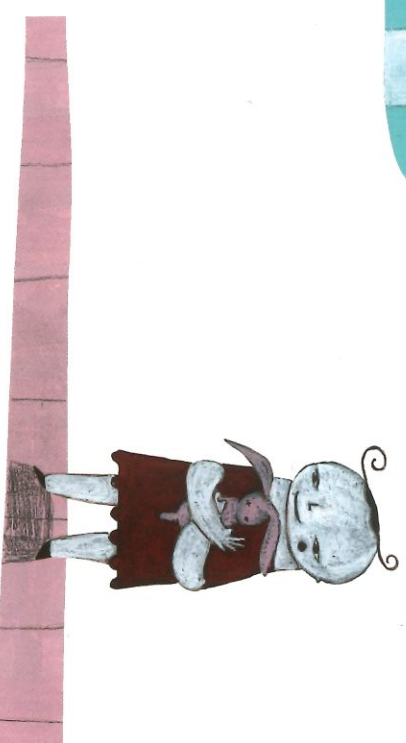
weggevoerd. Soms hoorde de familie nog wel

eens wat. Vaak leek het wel alsof zij zomaar waren

verdwenen.

'Milena, ik wil niet echt weg, maar blijven kan niet.'

Milena stond op.

'We nemen zo weinig mogelijk mee.

Een tentje en twee rugzakken heb ik al.'

'Papa?' De kleine Jana stond in de deur.

'Mag Tjoes mee?'

Het meisje stak een speelgoedkonijn in de hoogte.

Tjoes was de enige echte knuffel van Jana.

Jana had alles gehoord.

'De soldaten zijn stout!', zei het meisje.

'Ze hebben de papa van de juf ook meegenomen.

Ze heeft de hele dag gehuild.

Ook toen ze een verhaaltje vertelde over een hondje.'

'Was het een leuk verhaalje?', vroeg Milena. Jana knikte en vertelde het verhaalje na.

'Het hondje had geen naam en geen baas en geen huis. Het had alleen maar een bot om op te knabbelen. En toen ging het een huis zoeken.

Een grote hond pakte ook nog het bot van het hondje af. Maar het heeft toch een huis gevonden en een baasje. En toen was het hondje weer blij.'

'Dat was een mooi verhaal', glimlachte Mirko.

'Mag Tjoes mee? Hij is niet zwaar!'

Mirko streeelde zijn dochtertje over haar zwarte haar.

'Natuurlijk mag Tjoes mee.'

'En dan zoeken wij ook een nieuw huis?'

Milena knikte.

Bij de grens stonden honderd grote dennen en een kleintje. Het was zelfs niet echt mooi.

Het moest altijd proberen een beetje zon te vinden.

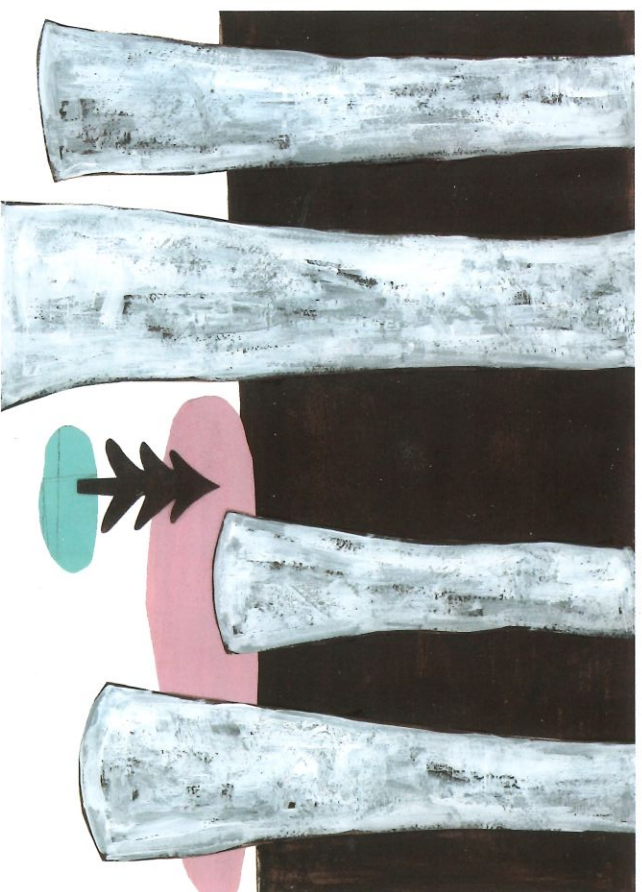
Daarom groeiden zijn takken krom.

Maar dat vond de kleine boom niet zo erg.

De grote bomen lachten altijd om hem.

Ze lachten omdat hij zo klein was

en omdat zijn takken schots en scheef groeiden.

22 december

'Julie hebben geluki'

Dejan tilde de rugzakken in de vrachtwagen.

'De winter komt maar niet dit jaar.

Het is niet echt koud in de bergen.

Er ligt ook nog geen sneeuw.

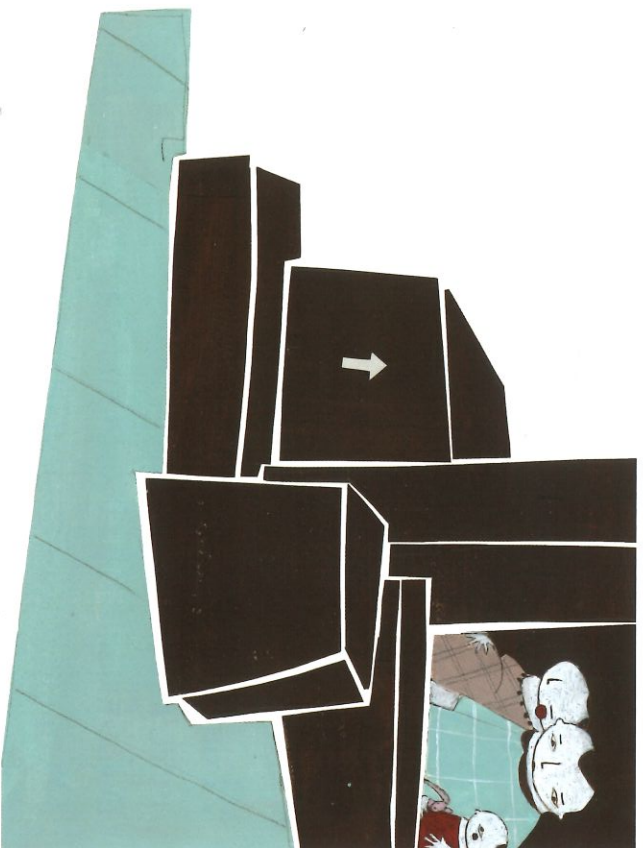
Geef me je hand, Milena.'

Milena keek naar het huis dat er verlaten bij stond.

Ze hees zich in de vrachtwagen en ging zitten.

Mirko pakte Jana op.

Het meisje drukte Tjoes tegen zich aan.
Daarna stapelde Dejan kisten en zakken in de wagen.
Mirko tastte naar de hand van Milena en legde zijn
arm om de schouder van Jana.

De bomen in het bos stonden er roerloos bij.
'Vreemd', fluisterde een van de grote bomen.
'Het heeft niet gesneeuwd en het is bijna kerstmis.'
Het kleine boompje begreep het niet.

'Ik kijk er echt naar uit', ruiste een andere boom.
'Nog eventjes geduld', ritselde een derde.
'Ik voel het in mijn schors. De mannen komen.'
'Wat voor mannen?', vroeg het kleinje.
'De mannen die komen om ons naar de stad te
brengen.'
'En wat gebeurt dan in die stad?'
'Dan worden wij mooi gemaakt. Er komen slingers en
glimmende ballen aan onze takken.
Bovenop, helemaal op de top komt een ster.'

Het kleine boompje zuchtte.
'Hoe weten jullie dat?'
'De mannen komen toch elk jaar, domme kleine
kromme.
En nu is het onze beurt.'
'Waarom doen ze dat met jullie?'
'Omdat het kerstmis wordt, domme kleine boom.
Dan moet er een mooie boom in elke huiskamer
staan.'
Het leek allemaal heel erg interessant. Hoewel.
'Maar dan zijn jullie niet langer hier?', vroeg het
boompje.

'Nee', zegden de grote bomen.

'Wij zijn gegroeid om naar de stad te gaan.

Dat kun jij natuurlijk niet begrijpen, kleintje.

Niemand kijkt naar jou om, niemand komt jou halen.'

Het kleine boompje zuchtte nog maar eens.

De vrachtwagen reed bijna de hele dag.

Af en toe stopte hij, terwijl de motor bleef draaien.

Dan hoorden Mirko, Milena en Jana luide stemmen.

Soms lachten mannen. Twee keer ging het zeil, dat de laadbak afsloot, omhoog.

Niemand merkte de mensen achter in de wagen op.

De vrachtwagen stopte weer en de motor zweeg.

Stram kwamen Mirko en Milena overeind.

'Verder kan ik jullie niet meenemen', zei Dejan.

'Wegwezen. Ik hoor motoren. Snel. Het bos in.'

Mirko pakte de tent en de rugzakken.

Milena hielp Jana over een gracht.

Toen zaten ze tussen de dichte struiken.

En de mannen kwamen.

De mooie, grote bomen werden omgezaagd.

'Daag!', riep het kleine boompje. 'Tot ziens, misschien.'

23 december

'We kunnen nu', zei Mirko. 'Lukt het, lieverd?'

Milena worstelde met de riemen van de rugzak.

Jana had haar duim in haar mond gestopt.

Ze drukte Tjoes tegen zich aan.

Mirko had een stafkaat en volgde een eindje de grote weg.

Toen namen ze een weg die naar de bergen slingerde.

'Verderop is er een riviertje. Daar rusten we.'

Milena knikte moe, maar glimlachte toch.
'Dat kleine mensje hierbinnen stapt mee!'

Een eindje van de weg af was een lekker open plekje.
Mirko maakte een vuurtje en maakte een blik bonen open.

Daarna zette hij handig het tentje op onder een boom.
Jana kreeg brood met jam.

Milena en Mirko aten brood bij hun portie bonen.

Ze kropen met hun kleren aan in het tentje.
Midden in de nacht schrok Mirko wakker.
Hij ging half overeind zitten.
Nee, hij vergiste zich niet. Verderop werd er geschoten.
Een helikopter vloog over. Daarna werd het weer stil.
Mirko haalde opgelucht adem.
Onder het bladerdak had niemand hen gezien.
Het kleine boompje voelde zich wel een beetje alleen.
Als het nacht werd, zag het de lichtjes van de stad.

24 december

Het was nog donker.

Mirko en zijn familie gingen weer op weg.

Een beetje bezorgd keek hij naar de stafkaart .

Zouden ze het weggetje durven volgen?

Hij had maar niets verteld over de vorige nacht.

'We wandelen door het bos', zei hij tegen Jana.

'Dat zal Tjoes fijn vinden, niet?'

Slaperig knikte het meisje.

Milena haalde vragend haar wenkbrauwen op.

'Het is veiliger en niet veel lastiger.

We moeten wel wat meer klimmen', zei Mirko.

Milena knikte dapper. Jana mocht niet bang worden.
'Desnoods,' zei Mirko, 'laten we die rugzak van jou achter.'

We halen eruit wat we nodig kunnen hebben.

Dat stop ik in mijn rugzak. Ik kan nog het een en ander ...'

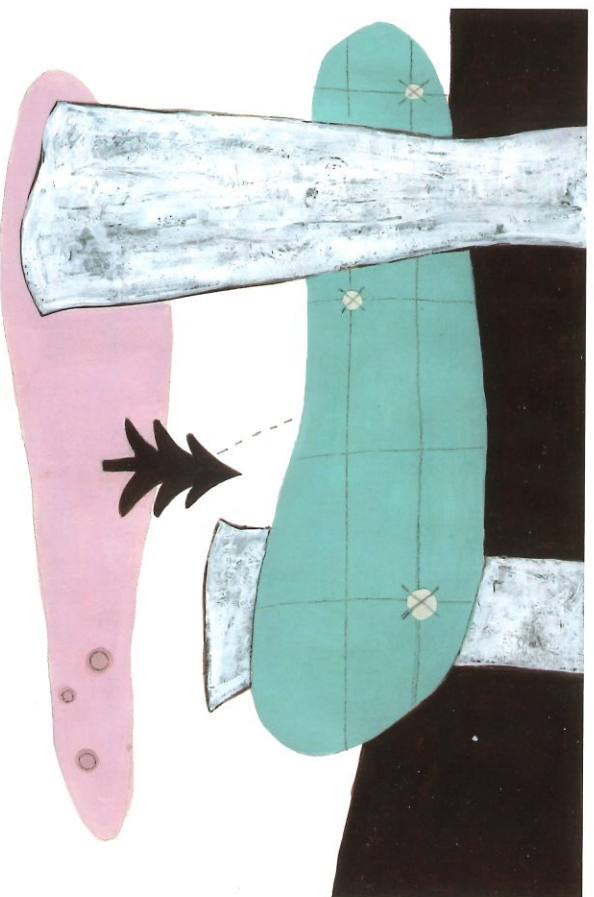
'Het gaat wel,' zei Milena.

Toen het middag werd, zag de hemel grauw .

Ze liepen traag, maar zonder rusten verder.

Mirko nam af en toe de rugzak van Milena over.

Voor hen werd het bos veel minder dicht.

'Hoe zou het met de andere bomen zijn?

Staan die nu in een huis?

Hebben ze slingers en ballen en een ster?

Het kleine boompje was opeens een beetje jaloeers.

'We komen in de buurt van de grens,' zei Mirko.

Hij liet de riemen van zijn rugzak van zijn schouders glijden.

Hij probeerde zijn stem vast te laten klinken.

Ze zaten tussen de bomen.

Mirko maakte zich zorgen.

Zowat honderd meter voor hen was alles kaal.

Geen bomen meer, geen struiken.

Mirko begreep meteen waarom dat zo was.

De soldaten hadden die strook kaal gehakt.

Zo zagen ze iedereen die de grens over wilde.

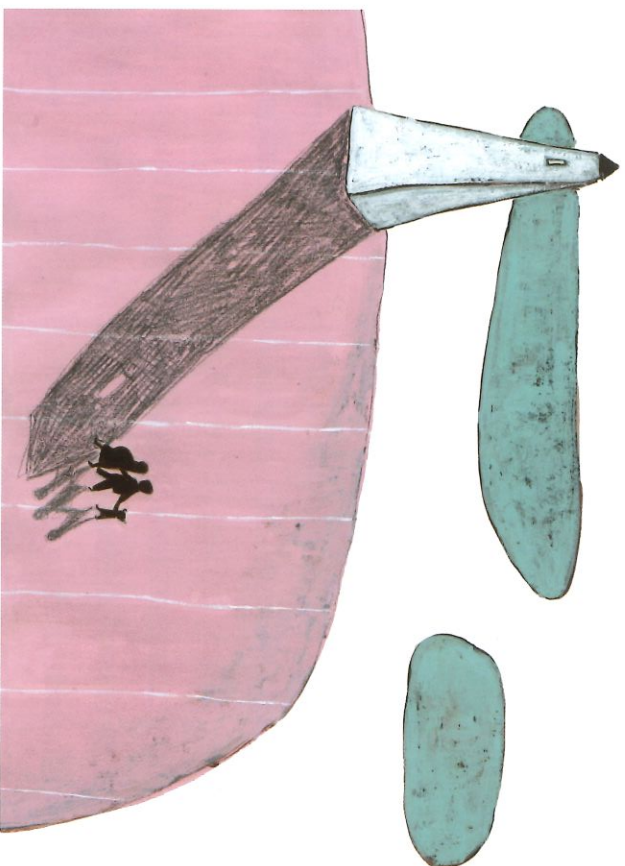
Voorzichtig stak Mirko zijn hoofd tussen de bomen uit.

Hij schrok.

vlakbij stond er een wachttoren .

Er zat een gewapende soldaat te roken.

Gelukkig zat die met zijn rug naar hen toe.

Rechts stond nog zo'n toren, maar die was verder weg.

Snel bedacht Mirko wat ze moesten doen.

Hijzelf kon de open strook over in een halve minuut.

Dat zou zelfs met een rugzak lukken.

Milena haalde dat niet en de kleine Jana zeker niet.

Wachten tot het donker was?

Hij dacht terug aan de vorige nacht.

Hij had in de krant berichten gelezen over de grens.

De soldaten hadden honden en nachtkijkers .

Er zaten 's nachts scherpschutters op de torens. Nee, hij wilde niet doordenken.

'Lieverd,' fluisterde hij, 'verderop staat een wachttoren.'

Nu moet je goed luisteren. Ik wandel ernaartoe.

Ik doe net alsof ik gewoon op trektocht ben.'

Milena keek erg ongerust. Jana luisterde mee.

'Ik probeer de soldaat aan de praat te houden.

Intussen sluip jij met Jana naar de overkant.

Over die berg ben je veilig.'

'Mirko!'

Er stond kille angst te lezen in de ogen van Milena.

'Geloof me, het is de enige mogelijkheid.

We kunnen niet wachten tot het donker is.

Dan sturen ze bewakers met honden.

Ze schieten op alles wat beweegt.

Laat je rugzak hier.

Wacht tot ik bij de toren ben en ik je me ziet zwaaien.

De soldaat zal denken dat ik hem wat wil vragen.

Nee, niet meer praten. Hou je klaar.

Ga rechtdoor.

Volgens de kaart is daar een brede weg.

Ik kom daarheen.'

Mirko zag dat Milena hem niet geloofde. Niet echt.
Hij gaf haar een zoen.
'Er ligt een dorpje niet ver van de grens.
Ik hou van je.'
Hij gaf ook Jana een zoen.
Toen pakte hij zijn rugzak en slenterde het bos uit.
De soldaat zat nog altijd te roken.
Tien passen verder raapte Mirko een gladder kei op.
Toen hij bij de toren was, trapte hij op een tak.
De soldaat draaide zich meteen om.
Mirko stak zijn hand op en wuifde.

'Wat moet jij hier? Verboden!' 'Ik ben verdwaald', zei Mirko.
Hij haalde zijn kaart uit zijn tas en stak ze omhoog.
Intussen keek hij over zijn schouder.
Hij zag Milena en Jana lopen.
'Kun je me de weg niet wijzen?' 'Weg hier! Of ik schiet!' De soldaat brulde.
Hij tastte naar zijn wapen.
Mirko zette nog twee stappen.
De soldaat boog over de afsluiting.
Mirko rende. Hij hoorde de soldaat nog schreeuwen.
De soldaat schoot.
De kogel scheerde langs hem heen.
Nog twintig meter, tien. Nog meer schoten.
De grond voor Mirko spatte open.
Hij liep niet meer rechthuis.
Hij sprong naar links en rechts.

En zo werd het kerstavond.
Het boompje hoorde iets aankomen. Voetstappen.
Iemand kreunde. Een kind huilde bang.
Het boompje had een man met een zaag verwacht.
Het was een vrouw.

Ze liep wat gebogen en zag er bang uit.

'We moeten niet ver meer! Toe maar, Jana', zei ze.

'Je bent heel flink! Daar bij de weg wachten we op papa.'

Milena had tranen in haar ogen.

Ze had de schoten gehoord.

Was Mirko ontsnapt of ...?

De vrouw en het kind gingen zitten.

De kleine boom hoorde hoe ze hijgden.

Intussen was Mirko bij de bergkam.

Hij dook naar de grond, gleeed op zijn buik omlaag.

Stenen schramden zijn handen en zijn gezicht.

Hij was de grens over.

De kleine boom wist niet waar hij het had.
Iemand kuchte.

De vrouw sprong op en schreeuwde iets.

Toen was er opeens een man bij haar.

Ze vielen elkaar in de armen.

Ze weenden.

Ze klonken blij.

'Ik zal hier het tentje opzetten', zei de man.

'Nee', zei Milena. 'Kijk daar eens. Een huis.'

Het staat leeg. Ik ben gaan kijken.

Er staat zelfs een kachel. Het zal er warm zijn.'

De man keek rond.

Hij zag het boompje.

'Ik zorg voor een kerstboom.'

Dan is het ook gezellig.'

'Het is kerstavond', zei Milena.
Het boompje stond in het huis.
Het voelde zich gelukkig.
'Ik maak ons boompje mooi', zei de vrouw.
Ze legde een dun sjaaltje over de takken.
Ze nam haar halssnoer en liet dat aan een tak
bengelen.
En ook de man had iets dat glom.
En het maakte een vinnig tikkend geluid.
Het meisje zat er bij en kauwde op iets.

'Lekker die chocolade?', vroeg de vrouw.
Het meisje knikte.
'Kijk mama, er zit zilverpapier omheen!', hoorde de
boom. 'Daarmee maak ik een ster. Dat heeft de juf
ons geleerd.'
Toen de kleine boom versierd was, ging de vrouw
zitten.
'Ik denk,' zei ze, 'dat ons kindje komt.
Is het niet geweldig? Net als toen?'

Wat er verder gebeurde, begreep het boompje niet.
Het meisje sliep naast de kachel waarop water
kookte.
De man en de vrouw waren in een andere kamer.
De man kwam het water halen.
Veel later, hoorde het boompje een dun stemmetje
schreien.
De man kwam de kamer in.
Hij stak zijn armen in de hoogte.
'Dank u, voor deze speciale kerstavond', zei hij.
'Dank u, voor ons kindje!'
Het boompje kon horen dat de man heel gelukkig
was.

Ik oefen.

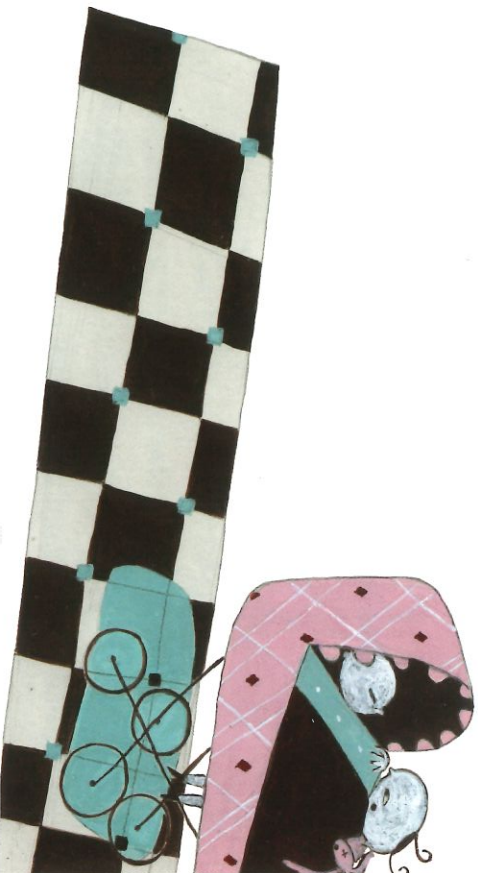
afslu ting	port ie	december	
oploss ing	vakant ie	speciaal	
wer te	ruis te	volg de	stapel de
knik te	verg iste	wuif de	worstel de
druk te	kuch te	streel de	fluister de
kook te	glimlach te	kauw de	adem de
merk te	zucht te	schreuw de	slenter de
stop te	tast te	draai de	probeer de
trap te	spat te	ritsel de	geloof de
raap te	haast te	vertel de	slingerb

Ik begrijp.

blz.

- Mirko schreef over de president dat hij **onrechtvaardig** was.
- Mirko schreef over de president dat hij **niet handelde volgens de regels**.
- De bomen in het bos stonden er **roerloos** bij.
- De bomen in het bos **bewogen niet**.

En zelf was het ook gelukkig.

Zoiets als dit zouden zijn vrienden nooit beleven.

‘Jana, je hebt een zusje’, zei de man de volgende morgen.

‘Zusje? Zo’n klein zusje?’

De man knikte.

‘Wil je het zien?’

‘Ja!’, zei het meisje. ‘En zusje krijgt Tjoes.’

Want ik ben nu al groot, niet, papa?’

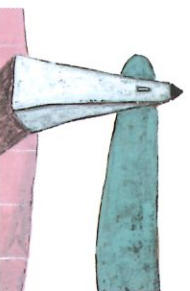
- 7 De ene boom **ruiste**, de andere **ritselde**.
Wanneer de wind in de boom waait,
maken de bladeren een ruisend of
ritselend geluid.

- 11 Onder het **bladerdak** kon niemand hen zien.
Ze verborgen zich in het bos onder de bomen. De bladeren
van de bomen vormen een dak boven hun hoofd.

- 11 Op een **stafkaart** kan men de weg zoeken.
Zo'n kaart wordt vooral gebruikt door het leger.

- 12 De hemel zag **grauw**.
De hemel was **grijs**.

- 13 Op een **wachttoeren** wordt de wacht
gehouden door iemand.

- 14 Een **nachtkijker** is een speciale verrekijker om 's nachts
goed te kunnen zien.

- 15 Een **scherpschutter** is iemand die
zeer goed kan schieten met een geweer.

- 15 Er stond **kille angst** te lezen in haar ogen.
Ze keek heel erg angstig.

- 17 De kogel **scheerde langs hem heen**.
De kogel **passseerde hem rakelings**.

- 20 Het maakt een **vinnig** tikkend geluid.
Het maakt een **scherp** tikkend geluid.